

Vejdirektoratet
Teglårdsparken 102
5500 Middelfart

Randers Kommune
Natur og Miljø
Odinsgade 7
8900 Randers C

Att. Kenneth Lund, kelu@vd.dk

Telefon +45 8915 1515
Direkte 51562746

Esben.Husted.Kjaer@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 18-06-2024 /Journalnummer: 06.02.03-P19-2-24

Tilladelse til etablering af udløbsbygværker Svejstrup Bæk - Vejdirektoratet E45 Randers Nord

Vejdirektoratet (COWI) har den 29. februar 2024, søgt om tilladelse til etablering af 2 udløbsbygværker placeret i vandløbsbrinken ved Svejstrup Bæk. Etableringen af bygværkerne sker som et led i udbygning af E45 Nordjyske Motorvej ved afkørsel Randers Nord.

I den forbindelse søges der om dispensation efter Naturbeskyttelsesloven § 3 jf. lovens § 65¹, til etablering af et udløbsbygværk i brinken af det § 3 beskyttede vandløb Svejstrup Bæk, på hhv. matr.nr. 3bs Helsted By, Borup og matr.nr. 8f, Helsted By, Borup. Desuden søges der om tilladelse til, jf. vandløbslovens § 17², at etablere et udløbsbygværk i brinken af Svejstrup Bæk på samme matrikler. I denne tilladelse er det sidstnævnte forhold omkring udløbsbygværkerne, der behandles efter Vandløbsloven. Dispensationen efter Naturbeskyttelsesloven til anlæggelse af bassiner og midlertidige arbejdsarealer i beskyttet moseområde, behandles i en særskilt afgørelse. Randers Kommune har endvidere den 11. januar 2023 meddelt udledningstilladelse: *Tilladelse til udledning af overfladevand fra U10_Motorvej i forbindelse med udvidelse af tilslutningsanlæg ved Motorvej E45*, hvor de afvandingsmæssige forhold belyses.

Tilladelse

Randers Kommune meddeler hermed tilladelse til regulering af det offentlige og §3 beskyttede vandløb, Svejstrup Bæk. Tilladelsen er givet i medfør af § 17 og 21, kapitlerne 6 og 7 i Lov om vandløb samt kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.³.

---

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse

² Bekendtgørelse af lov nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb

³ Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Tilladelsen er meddelt på følgende vilkår:

- Udløbsbygværkerne må ikke medføre en ændring af skikkelse eller vandføringsevne i Svejstrup Bæk, det vil sige, at regulativets teoretiske skikkelse i Svejstrup Bæk på lokaliteten skal respekteres.
- Udløbet af rørbund skal ligge mindst 20 cm over den faktisk bundkote på lokaliteterne.
- Anlægsarbejdet i forbindelse med etablering af rørledninger og udløbsbygværker må ikke give anledning til udledning af sediment eller andet materiale til Svejstrup Bæk.
- Vandløbets brinker og bræmme skal reableres efter udført arbejde.
- Randers Kommune orienteres om påbegyndelse og afslutning af arbejdet.
- Arbejdet skal efterfølgende dokumenteres ved fotos af før og efter udført arbejde, der sendes til Randers Kommune, Natur & Miljø.
- Udløbsbygværkerne og udløbsledningerne, som er del af et vejafvandingen, ejes og vedligeholdes af Vejdirektoratet, og er dermed ikke en del af vandløbets anlæg.
- Vejdirektoratet indhenter selv tilladelser fra berørte lodsejere.
- Godkendelsen skal udnyttes inden tre år.

Beskrivelse af det ansøgte

Tilslutningsramperne ved tilkørselsanlæg TSA 39, udvides og tilpasses en kommende udvidelse af E45 fra fire til seks spor. I forbindelse med projektet har Randers Kommune den 11. januar 2023 (journalnummer: 06.11.01-P19-1-22) givet en udledningstilladelse til udledning af overfladevand fra udvidelse af tilslutningsanlæg ved Motorvej E45 herunder til Svejstrup Bæk.

Udløbsbygværk Øst for E45

I forlængelse af eksisterende afvandringsgrøft parallelt med E45, etableres der en sandfangsbrønd, hvorfra der etableres en Ø500 mm udløbsledning til Svejstrup Bæk (figur 3-2 i COWI's ansøgning⁴) For at sikre udløbsledningen til bækken, etableres der et udløbsbygværk i brinken til Svejstrup bæk, jf. Figur 3-3 og bilag 5 til nævnte

---

⁴ VEJDIREKTORATET, ANSØGNING OM DISPENSATION FRA NATURBESKYTTESLOVENS § 3 OG TILLADELSE TIL REGULERING AF VANDLØB (COWI)

ansøgning. Udløbet ved Svejstrup Bæk vil blive anlagt i kote 8,68, cirka 0 m over vandløbets vandspejl. Se endvidere kortbilag, figur 3-2 samt principskitse, sidst i denne afgørelse.

Udløbsbygværk til det vestlige grøftebassin

Fra sandfangsbrønden etableres der en Ø500 mm udløbsledning til Svejstrup Bæk, se Kortbilag figur 3-2. For at sikre udløbsledningen til bækken, etableres der et udløbsbygværk i brinken til Svejstrup bæk, jf. principskitse nævnt ovenfor. Udløbet ved Svejstrup Bæk vil blive anlagt i kote 9,38, ca. 0,25 m over vandløbets vandspejl.

Afvandingsmæssige forhold

Da terrænet ned mod Svejstrup Bæk skråner meget (ca. 7 højdemeter) og da der er behov for at reducere den hydrauliske belastning af Svejstrup Bæk, inden udledning (neddrosling), er det nødvendigt at placere grøftebassinerne ånært. Disse forhold er yderligere belyst i nævnte udledningstilladelse af 11. januar 2023. Heraf fremgår det, at den hydrauliske belastning af Svejstrup Bæk, grundet de nye grøftebassiner, ikke øges i forhold til nuværende situation. Dette, kombineret bygværkets udformning og sikring af brinkerne med sten, samt den kraftige neddrosling af afvandinger, gør at det vurderes, at de nye udledninger ikke at give anledning til øget erosion af brinker, Se principskitse i kortbilag.

Grundlag for afgørelsen

På de følgende sider fremgår Randers Kommunes vurderinger og grundlag for afgørelsen.

Udnyttelse af afgørelsen

Der meddeles tilladelse til at påbegynde anlægsarbejdet, uanset om afgørelsen påklages. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve en påklaget afgørelse. Påbegyndelse af arbejdet vil være for egen regning og risiko.

Museum Østjylland

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale i forbindelse med anlægsarbejdet, skal arbejdet standses og fundet anmeldes til Museum Østjylland på arkeolog@museumoj.dk

Klageadgang

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelse. Klagevejledning efter vandløbsloven er vedlagt som bilag.

Offentliggørelse

Kommunens afgørelse offentliggøres på Randers Kommunes hjemmeside den 19. juni 2024.

Med venlig hilsen

Esben Husted Kjær

Kommunes vurdering

Vandløbsloven

Svejstrup Bæk er et kommunevandløb og omfattet af vandløbsloven. Svejstrup Bæk er på lokaliteten målsat med god økologisk tilstand efter vandområdeplanen 2021-2027. Vandløbet er desuden beskyttet efter §3 i Naturbeskyttelsesloven.

Etablering af udløbsbygværkerne skal godkendes efter vandløbsloven. Randers Kommunes skal ved afgørelse efter vandløbsloven tage hensyn til de miljømæssige og afvandingsmæssige forhold.

For at sikre vandløbets vandføringsevne, stiller Randers Kommune vilkår om, at regulativets teoretiske skikkelse og vandføringsevne skal respekteres, og dermed ikke må ændres. For at sikre, at vandløbet miljømæssige forhold ikke påvirkes, stiller Randers Kommune desuden vilkår om, at der ikke må udledes materiale til Svejstrup Bæk under arbejdets udførelse.

Randers Kommune vurderer dermed, at bygværkerne ikke vil have indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold, da der ikke ændres på vandløbets teoretiske skikkelse eller vandføringsevne, og da der er tale om en helt lokal kortvarig midlertidig fysisk påvirkning, som ikke vurderes at påvirke fisk, smådyr eller vandløbsplanter eller den miljømæssige tilstand i Svejstrup Bæk. Projektet vil altså ikke forringe vandløbets tilstand, eller hindre opfyldelse af miljømålet om god økologisk tilstand.

Randers Kommune vurderer, at etablering af bygværket kan sidestilles med etablering af broer, overkørsler eller lignende, mens placeringen af rørledningen gennem vandløbets brink og bræmme kan sidestilles med nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbet. Da det vurderes, at projektet ikke vil påvirke afstrømnings- eller miljømæssige forhold i vandløbet, er projektet ikke fremlagt projektet i offentlig høring. Afgørelsen offentliggøres, så enhver har mulighed for at se afgørelsen.

Randers Kommune kan på baggrund af ovenstående godkende projektforslaget efter vandløbsloven.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Svejstrup Bæk er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. De tilstødende areal er også beskyttet. COWI har besigtiget arealerne for Vejdirektoratet og vurderet, at der er tale om henholdsvis et §3 moseareal og engarealer. Forholdene er yderligere vurderet og beskrevet i projektansøgningen. Dispensation til arbejdet i §3 naturen udenfor vandløbet, behandles i en særskilt dispensation fra Randers Kommune.

Der skal graves i vandløbets brink og bræmme og etableres et permanent bygværk. Randers Kommune vurderer, at etablering af udløbsbygværkerne ikke vil give anledning til en ændring af vandløbets naturlige tilstand, hverken varigt eller ved anlægsarbejdet. Der vil ved anlægsarbejdet være tale om en helt lokal kortvarig midlertidig fysisk påvirkning af brinken, og forholdene vil hurtigt være retableret. Den

permanente tilstand, hvor bygværket er etableret, og omgivelserne reableret, berører kun et ganske begrænset og helt lokalt område af vandløbets brinker.

Vi vurderer derfor, at projektet i forhold til indgrebet i vandløbsbrinkerne, ikke forudsætter dispensation.

Natura 2000

Projektområdet ligger ikke i eller nær EU-habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Nærmeste Natura 2000-område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, og Skals. Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk, er beliggende ca. 4,6 km øst for området. Da der ingen fysisk eller hydrologisk sammenhæng er mellem det ansøgte og dette habitatområde, vurderes det, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne medføre en væsentlig påvirkning på de arter eller naturtyper, som Natura 2000- området er udpeget for at beskytte.

Svejstrup Bæk som projektområdet afvander til, er beliggende ca. 14 km i fugleflugtslinje fra den indre del af Randers Fjord, som er en del af Natura 2000-område nr. 14 Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, der består af habitatområde H14 og fuglebeskyttelsesområde F2 og F15. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F15 der er beliggende ca. 15 km i fugleflugtslinje fra det ansøgte. Projektet er således ikke placeret inde i Natura 2000-området, og på baggrund af afstanden til Natura 2000-området vil projektets anlægsfase ikke kunne skabe forstyrrelse eller anden påvirkning, som væsentlig ville kunne påvirke naturtyper og arter, herunder fuglearter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 14.

Randers Kommune har i udledningstilladelsen af 11. januar 2023 vurderet at udledningen fra de kommende grøftebassiner i sig selv, og sammen med andre spildevandsudledninger, ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning af Natura 2000-område nr. 14. Det vurderes ligeledes, at det ansøgte projekt i driftsfasen ikke på anden måde vil kunne medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder nr. 14.

Bilag IV

COWI har i ansøgningen givet en fyldestgørende beskrivelse af, hvilke Bilag IV der kan blive berørt af projektet. De nærmeste registreringer af bilag IV-arter er listet nedenfor. Data er søgt på Arter, Naturbasen og Danmarks Miljøportal dækkende de seneste 10 år (2013-2024).

Odder

Odderen forekommer udbredt langs vandløbene i området, og nærmeste fund af spor fra odder er fra 2019 ved det aktuelle område, hvor Motorvej E45 krydser Svejstrup Bæk. Odderen yngler og raster i uforstyrrede rørskove og krat ved søer og åer med gode fiskebestande. Den er hovedsageligt følsom overfor forstyrrelser på ynglepladsen. Det ansøgte vil i anlægsperioden betyde lokale forstyrrelser. Det vurderes at odderen ikke vil blive forstyrret af dette, da den fortrinsvis er nataktiv. Grundet placeringen af det ansøgte i direkte tilknytning til motorvejen, vurderes området ikke egnet som et rasteområde og det vurderes på den baggrund at projektet

ikke vil give anledning for forstyrrelse af odder. Områdets økologiske funktionalitet for odder vurderes således at kunne opretholdes.

Vandsalamander

Nærmeste registreringer af stor vandsalamander er i et vandhul på sydsiden af jernbanen ved Oust Møllevej ca. 714 m syd for det ansøgte. Stor vandsalamander lever i solbeskinnede vandhuller uden fisk og raster bl.a. i skov, krat og kældre. Der er to vandhuller/bassiner øst for projektområdet øst for Motorvej E45 i tilknytning til engmoseområdet (nærmeste med en afstand på ca. 340 m), og det kan ikke udelukkes, at vandhullerne er egnede som ynglevandhuller for stor vandsalamander. Engen er dog ikke et oplagt habitat for arten eller velegnet område for vinterrest, derimod vurderes det at den vil søge op i de nærliggende haver. Områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander vurderes således at kunne opretholdes.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er udbredt i hele Randers Kommune, og der findes registrering omkring projektområdet. Det nærmeste fund er registreret ca. 1700 m nordøst for det ansøgte østlige bassin. Arten yngler i forskelligartede vandhuller og er uden for yngletiden afhængig af, at der er fugtige naturområder nær vandhullet. Der er to vandhuller/bassiner øst for projektområdet øst for Motorvej E45 i tilknytning til engmoseområdet (nærmeste med en afstand på ca. 340 m), og det kan ikke udelukkes, at vandhullerne fungerer som ynglevandhuller for spidssnudet frø. Engen er derfor et potentielt fouragerings- og rasteområde for arten. Da projektområdet er så lille i forhold til det samlede engareal og det ansøgte vurderes at være uden betydning, vurderes det at områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø at kunne opretholdes. Det kan ikke udelukkes at enkeltindivider forekommer ved projektområdet ved det østlige bassin. For at undgå at evt. individer af spidssnudet frø bevæger sig ind i projektområdet, opsætter Vejdirektoratet paddehegn fra artens yngleperiode til udgangen af anlægsperioden.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed er registreret ved Gudenåen og Nørre Å. Nærmeste registrering ligger ca. 2500 m syd for grøftevandsbassinerne. Arten findes langs rene, iltrige hurtigt strømmende vandløb og derfor er projektområdet ikke et egnet habitat for arten. Projektet vil således ikke kunne påvirke den økologiske funktionalitet for grøn kølleguldsmed.

Flagermus

Brun-, dam-, trolde-, dværg-, vand-, og sydflagermus er alle registreret i en radius af 3 km fra projektområdet. Nærmeste registrering af flagermus ligger ca. 2500 m syd for regnvandsbassinet, men det vurderes at alle de nævnte arter vil kunne træffes i projektområdet om natten. Projektområdet vurderes imidlertid ikke at rumme egnede raste- og yngleområde for flagermus. Områdets økologiske funktionalitet for flagermus vurderes således at kunne opretholdes.

Randers Kommune vurderer på ovenstående baggrund, at projektet ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-områder, eller arter eller levesteder for arter, som udgør Natura 2000 områders udpegningsgrundlag, negativt.

Orientering om afgørelse

Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnranders-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk

Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com

Fiskeristyrelsen, inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk og lokalenhed, Jankarnoe@gmail.com

Dansk Fritidsfiskerforbund, e-mail: formanden@fritidsfiskerforbundet.dk

Randers Sportsfisker klub, formand@randerssportsfiskerklub.dk

Friluftsrådet, oestjylland@friluftsradet.dk

Museum Østjylland, Arkaeolog@museumoj.dk

Klagevejledning ved afgørelse efter vandløbsloven

Hvem kan klage?

- Den, afgørelsen er stilet til
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Afgørelse om regulering eller restaurering af vandløb kan påklages af:

- Danmarks Sportsfiskerforbund og Danmarks Naturfredningsforening

Hvad er fristen for at klage?

Der er 4 ugers klagefrist. Hvis afgørelsen er offentliggjort, er klagefristen 4 uger efter offentliggørelsen.

Hvem kan du klage til?

Du kan klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med Nem-ID. Når du klager, skal du betale et gebyr.

Fra Klageportalen bliver din klage sendt til Randers Kommune. Vi sender klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen.

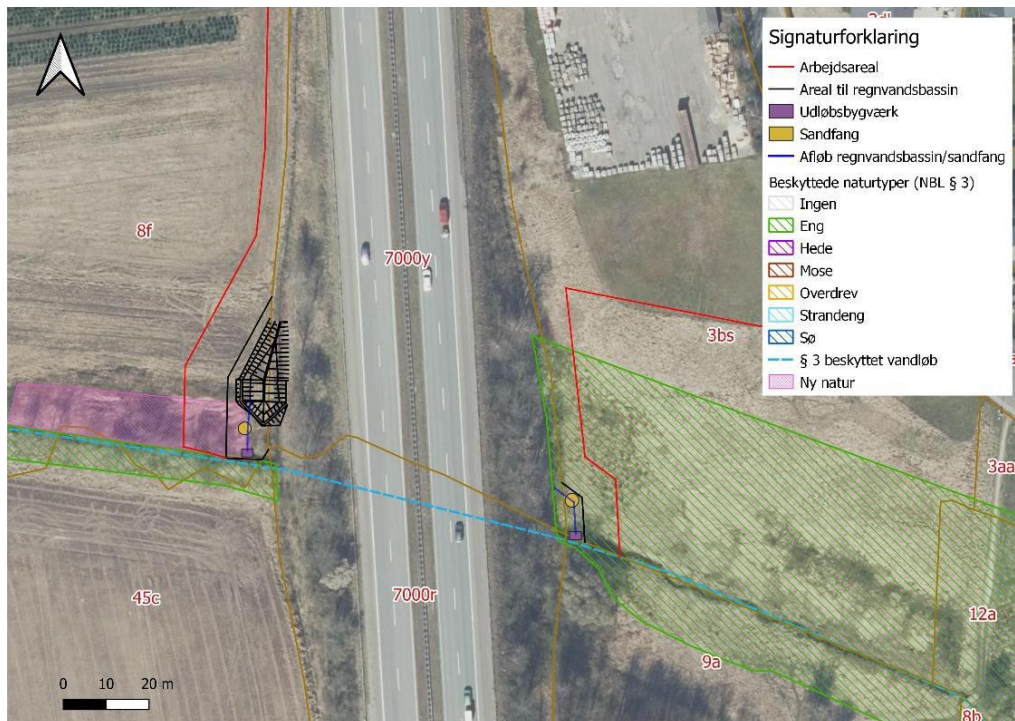
Hvis du af særlige grunde ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning til Randers Kommune. Vi sender din ansøgning videre til nævnet, som beslutter, om du kan fritages.

Lovgivning

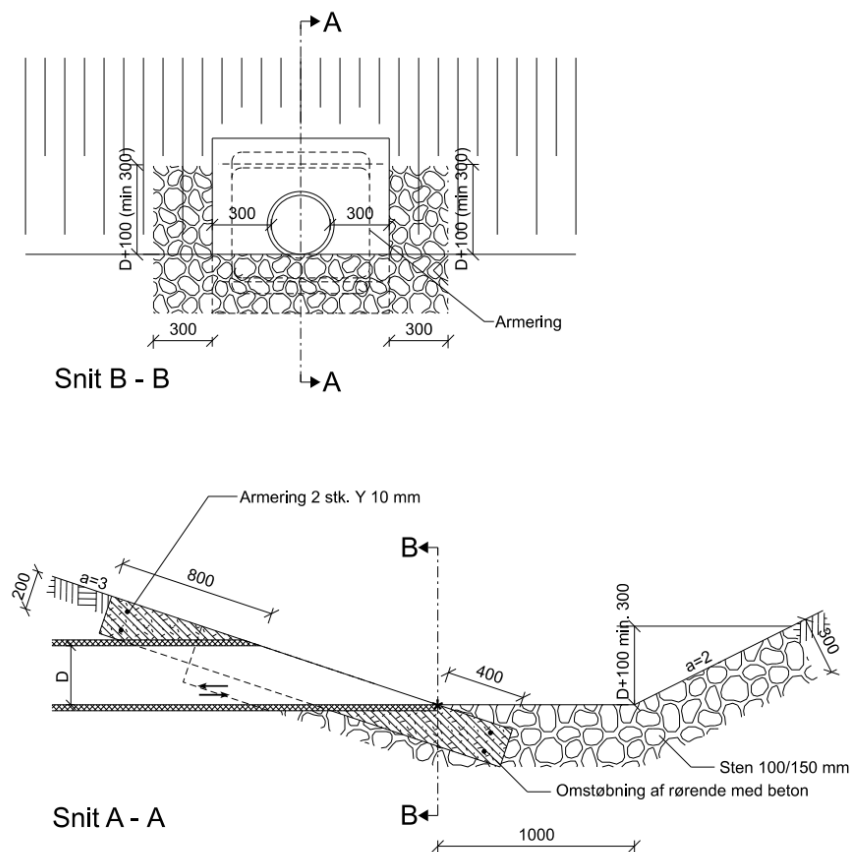
Vandløbsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019, §§ 72-73 og §§ 80-84

Kortbilag

Figur 2 Oversigt over etablering af grøftebassin og udløbspunkter langs Motorvej E45 nord for Svejstrup Bæk.

Figur 1 Principskitse af tværsnit af udløbsbygværk.